

Stručni rad
UDK: 005.915

Rad zaprimljen: 24.06.2022.

Rad prihvaćen: 08.08.2022.

NOVINE U OBVEZAMA IZVJEŠTAVANJA DISTRIBUTERA U OSIGURANJU PREMA UREDBI SFDR I UREDBI O TAKSONOMIJI

Mr.sc. Ksenija Milošević

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Zagreb, Hrvatska

ksenija13@net.hr

SAŽETAK RADA

U ovom radu govori se o novim obvezama vezano uz izvještavanje i javno objavljivanje podataka koje su, vezano uz održivo financiranje, prema Uredbi (EU) 2019/2088 (dalje: SFDR Uredba)¹ i Uredbi (EU) 2020/852 (dalje: Uredba o taksonomiji)², te sektorskim propisima (Delegirana Uredba Komisije (EU) 2021/1256³ i Delegirana Uredba Komisija (EU) 2021/1257⁴) obvezna primjenjivati društva za osiguranje koja nude investicijski osigurateljni proizvod kao pružatelj usluga iz financijskog sektora, te posrednici u osiguranju koji pružaju usluge savjetovanja o osiguranju u vezi s investicijskim osigurateljnim proizvodima (tzv. IBIP), u svojstvu financijskog savjetnika (dalje skupno: distributeri po SFDR).

Naime, uzevši u obzir značajne klimatske promjene koje se odvijaju u Europi i svijetu posljednjih godina, a koje dovode do uništavanja infrastruktu-

¹ Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga

² Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088

³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1256 od 21. travnja 2021. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/35 u pogledu uključivanja rizika održivosti u upravljanje društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje

⁴ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1257 od 21. travnja 2021. o izmjeni delegiranih uredbi (EU) 2017/2358 i (EU) 2017/2359 u pogledu uključivanja čimbenika održivosti, rizika i preferencija u pogledu održivosti u zahtjeve za nadgledanje proizvoda i upravljanje njima za društva za osiguranje i distributere osiguranja te u pravila poslovnog ponašanja i investicijskog savjetovanja za investicijske proizvode osiguranja

re i okoliša, Europska unija je za ispunjavanje jednog od dugoročnih ciljeva postavila postizanje da Europa postane prvi klimatski neutralan kontinent na svijetu⁵.

U skladu s navedenim, u ovom radu navode se obveze izvještavanja po Uredbi SFDR i Uredbi o taksonomiji za distributere po SFDR odnosno:

- a) Objave/prikazi podataka povezanih s konceptom održivosti (u dijelu koji se odnosi na objavu podataka) koje distributeri po SFDR trebaju poduzeti vezano uz izradu i/ili ažuriranje:
 - ✓ mrežnih stranica distributera po SFDR,
 - ✓ predugovorne dokumentacije distributera po SFDR,
 - ✓ periodičkih izvještaja
- b) Obveze koje proizlaze iz Regulatornih Tehničkih Standarda⁶ (dalje: RTS-ovi) Europskih nadzornih tijela (dalje: ESAs)⁷, a koje se odnose na distributere po SFDR:
 1. Propisati Politike rizika održivosti
 2. Objavljivanje i ažuriranje tzv. PAI izjava⁸
 3. Ažuriranje politika nagrađivanja
 4. Revizija marketinških materijala

Također, biti će riječi i o obvezama distributera po SFDR koje proizlaze iz promjene sektorskih propisa (Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2021/1256 i Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2021/1257) vezano uz pružanje usluga savjetovanja o osiguranju u vezi s investicijskim osigurateljnim proizvodima odnosno u organizacijskim zahtjevima i poslovnom ponašanju, kada je primjenjivo.

Ključne riječi: Uredba SFDR, Uredba o taksonomiji, javno objavljivanje podataka o održivosti, društva za osiguranje, posrednici u osiguranju

1. UVOD

Nastavno na zaključke Opće skupština Ujedinjenih naroda (dalje: UN) od 25. rujna 2015. kojima je postavljen globalni okvir za održivi razvoj⁹, a uzevši u obzir značajne klimatske promjene koje se odvijaju u Europi i svijetu posljednjih godina te dovode do uništavanja infrastrukture i okoliša, čega smo i sami svjedoci pogotovo ove godine (učestala nevremena popraćena tučom i obil-

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

⁶ JC 2021 03 - Joint ESAs Final Report on RTS under SFDR.pdf (europa.eu)

⁷ Europska nadzorna tijela (ESAs) – Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA), Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) i Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA)

⁸ Izjava o politikama provođenja dubinske analize (due diligence) o štetnim učincima odluka o ulaganju na čimbenike održivosti PAI (engl. principal adverse impact)

⁹ Program održivog razvoja do 2030.

nom kišom koja su uništila poljoprivredna dobra u Sjevernoj Hrvatskoj krajem svibnja i početkom lipnja), Europska unija (dalje: EU) je kao jedan od svojih dugoročnih ciljeva postavila postizanje da Europa postane prvi klimatski neutralan kontinent na svijetu¹⁰.

Naime, troškovi koje klimatske promjene globalno nanose gospodarstvima posljednjih godina (kao npr. katastrofalni požari u Španjolskoj 2021., Grčkoj 2018. i 2021., Portugalu 2017., 2019. i 2020., Kaliforniji 2020. i 2021., Kanadi 2017. i 2021.; učestala tornada u zapadnoj Europi i na zapadnoj obali Sjeverne Amerike; katastrofalne poplave u Belgiji i Njemačkoj 2021., u Australiji 2022.; izuzetno sušna ljeta u mediteranskom dijelu Europe, koja klimatološki počinju sve ranije; velike suše u Južnoj Americi i Africi posljednjih godina...) značajno se povećavaju. Prema nekim istraživanjima samo deset najekstremnijih vremenskih događaja uzrokovanih klimatskim promjenama u 2021. prouzročilo je ukupno oko 170,3 milijardi dolara štete¹¹. Upravo iz tog razloga, a kako bi ostvarila postavljeni cilj prvog klimatski neutralnog kontinenta na svijetu prelaskom na „niskouglično održivije, resursno učinkovito i kružno gospodarstvo“¹², u skladu s ciljevima održivog razvoja postavljenim u okviru Pariškog sporazuma¹³, EU je pristupila rješavanju gorućeg problema klimatskih promjena, između ostalog, „usklađivanjem financijskih tokova s prijelazom na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene“¹⁴, kako bi smanjila pritiske na državne budžete u podmirivanju troškova šteta uzrokovanih klimatskim promjenama, a koje nije moguće nadoknaditi iz osiguranja. Iz tog razloga je, u cilju ostvarivanja ciljeva održivog razvoja u EU, tokove kapitala potrebno usmjeriti prema održivim ulaganjima odnosno, trebalo bi postupno prilagoditi financijski sustav kako bi isti podupirao održivo funkcioniranje gospodarstva¹⁵. U skladu s navedenim Europska komisija (dalje: EK) usvojila je tzv. Europski zeleni dogovor¹⁶ (dalje: EZD), kojim je propisala da će do 2050. EU prerasti u „moderno, resursno učinkovito i konkurentno gospodarstvo, u kojem neće biti neto emisije stakleničkih plinova, a gospodarski rast će biti odvojen od resursa“¹⁷. U okviru tzv. EZD, EK je usvojila niz „prijedloga kako bi klimatske, energetske, prometne i porezne politike EU učinila prikladnima za smanjenje neto emisija stakleničkih plinova za najmanje 55% do 2030., u

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

¹¹ <https://www.axios.com/2021/12/27/climate-disasters-cost-world-billions-2021-study>

¹² SFDR Uredba, recital (2)

¹³ Pariški sporazum o klimatskim promjenama donesen je u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime

¹⁴ SFDR Uredba, recital (2)

¹⁵ Uredba o taksonomiji recital (10) i (11)

¹⁶ engl. European green deal

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr

usporedbi s razinama iz 1990. godine¹⁸, a sve u cilju da se povećanje globalne prosječne temperature održi na razini koja je znatno niža od 2°C iznad razine u predindustrijskom razdoblju i nastavi s ulaganjem napora ne bi li se ograničilo povišenje temperature na 1,5°C iznad razine u predindustrijskom razdoblju.¹⁹ Slijedeći strategiju propisanu tzv. EZD, EU je do 2019. smanjila emisije stakleničkih plinova za 24% u odnosu na razine iz 1990. godine, a nedavno je objavljeno kako je Europski parlament nakon zahtjevnih pregovora odbacio amandman kojim je predloženo smanjenje postavljenog cilja smanjenja emisije CO₂ sa 100% na 90% nakon 2035., čime je onemogućen nastavak proizvodnje motora s unutarnjim izgaranjem i nakon 2035., iako je istovremeno odobren poseban amandman koji štiti male proizvođače od ažuriranja ograničenja emisije CO₂ do 2036. (-15% do 2025. i -55% do 2030. u odnosu na razine iz 2021. godine).²⁰

Budući da održivo financiranje predstavlja proces razmatranja i uzimanja u obzir okolišnih, socijalnih i upravljačkih (dalje: ESG) čimbenika prilikom donošenja odluka o ulaganju ili davanja investicijskog savjeta, postavljanje zakonodavnog okvira za provođenje tzv. EZD trebalo bi dugoročno dovesti do ostvarivanja značajnih ulaganja u održive ekonomske aktivnosti i projekte na financijskom tržištu EU, a samim time i do ispunjenja dugoročnog cilja uspostave Europe kao zelenog kontinenta. Naime, time se na financijskom tržištu EU postiže ujednačavanje zaštite krajnjih ulagatelja, kojima se olakšava upotreba brojnih financijskih proizvoda, dok se istodobno propisuju pravila koja im omogućuju donošenje informiranih odluka o ulaganjima.

U skladu s navedenim, potrebno je posebno istaknuti SFDR Uredbu, koja je stupila na snagu 10. ožujka 2021.²¹, prema kojoj su obveznici primjene sudionici financijskog tržišta - pružatelji usluga iz financijskog sektora (dalje: FMP), između ostalih, društvo za osiguranje koje nudi investicijski osigurateljni proizvod, kao i posrednici u osiguranju koji pružaju usluge savjetovanja o osiguranju u vezi s investicijskim osigurateljnim proizvodima (tzv. IBIP), u svojstvu financijskog savjetnika - distributeri po SFDR. SFDR Uredbom su za FMP-ove i financijske savjetnike propisane nove obveze javnog objavljivanja podataka koji se odnose na održivost, čija je svrha omogućiti i olakšati ulagateljima donošenje informirane odluke o ulaganju te spriječiti tzv. greenwashing²². Nadalje, Uredbom o taksonomiji dodatno su propisane obveze javne objave podataka koje nadopunjuju obveze propisane SFDR Uredbom. Iz tog razloga dodatan naglasak dan je tzv. RTS-ovima ESAs usvojenim od strane EK, a kojima

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr

¹⁹ SFDR Uredba, recital (3)

²⁰ <https://www.tportal.hr/autozona/clanak/kraj-motora-s-unutarnjim-izgaranjem-od-2035-u-eu-zbogom-benzinci-i-dizelasi-20220609>

²¹ čija će potpuna primjena zaživjeti tek 1.1.2023. stupanjem na snagu RTS-ova

²² marketinška tehnika usmjerena na stvaranje iluzije ekološke odgovornosti

je propisan detaljan sadržaj predmetnih podataka, kao i način njihove objave, čije je planirano stupanje na snagu prolongirano na 1. siječnja 2023. godine.

U skladu s navedenim, distributeri po SFDR bi u svoje procese trebali uključiti ne samo sve relevantne financijske rizike, nego i sve relevantne rizike održivosti, koji bi mogli imati relevantan negativan učinak na financijski povrat ulaganja ili savjetovanje u osiguranju te bi ih trebali kontinuirano ocjenjivati. Pritom je potrebno posebno istaknuti kako su od obveza propisanih SFDR Uredbom izuzeti financijski savjetnici bez obzira na njihov pravni oblik, uključujući fizičke osobe i samozaposlene osobe, pod uvjetom da zapošljavaju manje od tri osobe, međutim, u svojim savjetodavnim procesima (savjetovanju o osiguranju) obvezni su razmatrati i uzeti u obzir rizike održivosti.

U ovom radu navode se obveze izvještavanja po Uredbi SFDR i Uredbi o taksonomiji za distributere po SFDR, kao i obveze koje proizlaze iz primjene sektorskih propisa (primjena Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2021/1256 i Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2021/1257; dalje skupno: sektorski propisi).

2. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA PO UREDBI SFDR I UREDBI O TAKSONOMIJI ZA DISTRIBUTERE PO SFDR²³

a) **Objave/prikazi podataka povezanih s konceptom održivosti²⁴** (u dijelu koji se odnosi na objavu podataka) koje distributeri po SFDR trebaju poduzeti vezano uz izradu i/ili ažuriranje:

- ✓ mrežnih stranica distributera po SFDR,
- ✓ predugovorne dokumentacije osigurateljnih proizvoda (npr. predugovorna dokumentacija društava za osiguranje, KID-ovi društava za osiguranje i sl.)
- ✓ periodičkih izvještaja (npr. godišnji izvještaji društava za osiguranje),

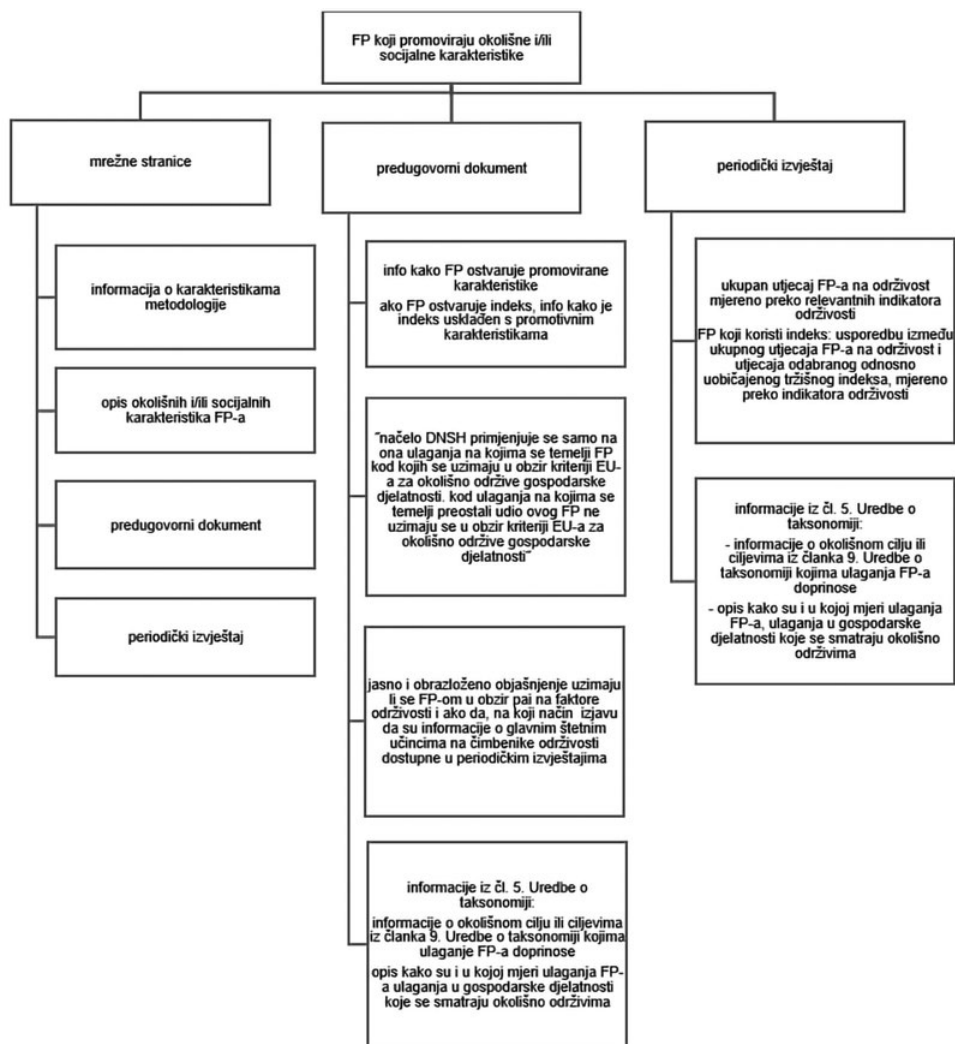
uz napomenu da je, u slučaju da distributeri po SFDR rizike održivosti ne smatraju relevantnima, potrebno navesti jasno i sažeto objašnjenje razloga zašto ih ne smatraju takvima.

Skreće se pozornost da se sadržaj informacija koje je potrebno izraditi/ažurirati razlikuje u slučaju radi li se o financijskim proizvodima (dalje: FP), uključujući osigurateljne proizvode, koji promoviraju okolišne i/ili socijalne karakteristike ili kojima je investicijski cilj ulagati u održiva ulaganja, što se pregledno prikazuje u sljedećim grafičkim prikazima:

²³ SFDR Uredba i Uredba o taksonomiji

²⁴ <https://www.hanfa.hr/media/5101/obveze-objave-podataka-vezanih-uz-odr%C5%BEivost-u-sektoru-financijskih-usluga-copy.pdf>

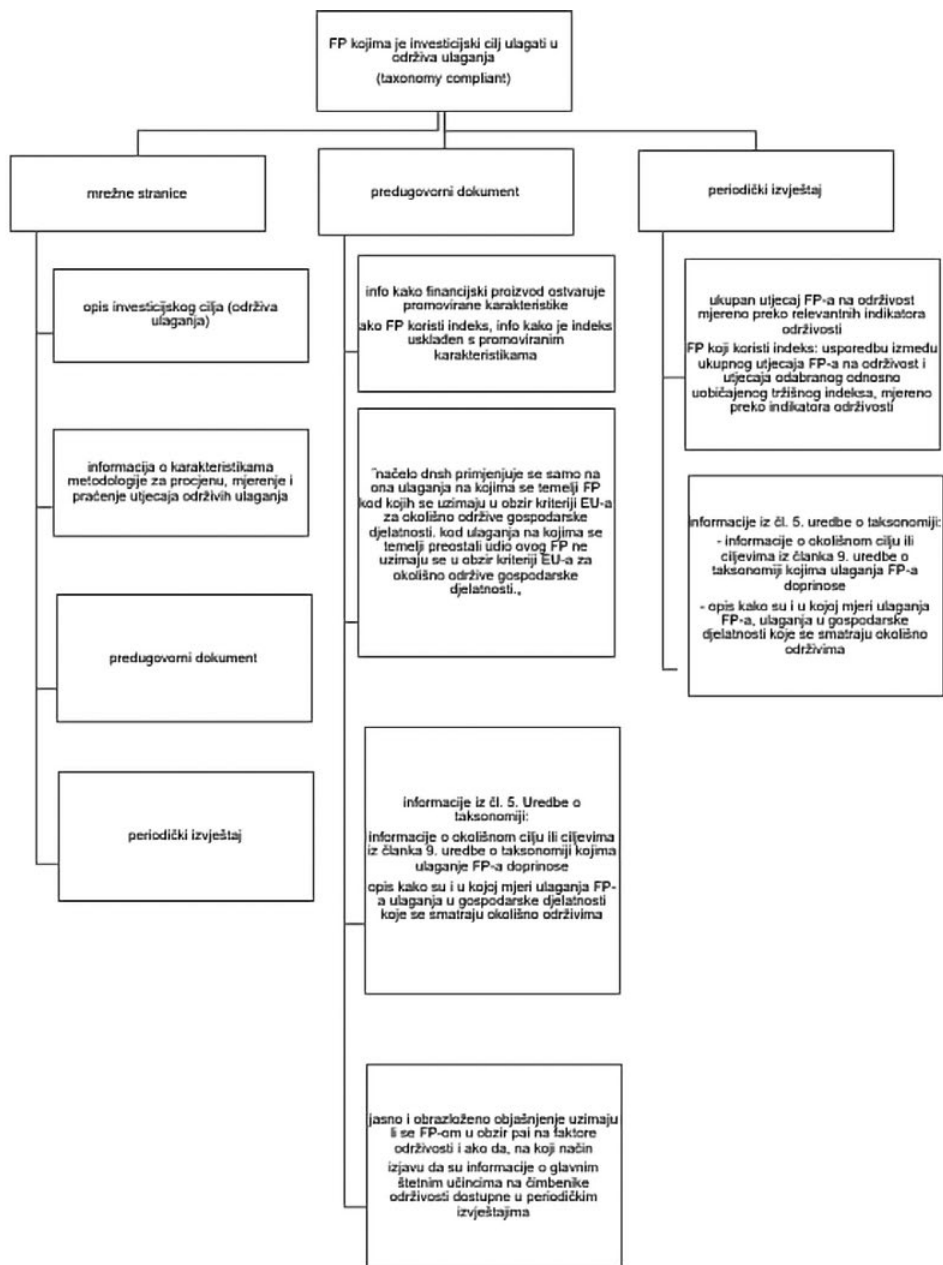
Slika 1. Sadržaj informacija kod FP-ova koji promoviraju okolišne i/ili socijalne karakteristike²⁵

Izvor: SFDR uredba i Uredba o taksonomiji

²⁵ Načelo „ne nanosi bitnu štetu“ (engl. „Do no significant harm“) okolišnim ciljevima - ulaganje ne smije nanijeti bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji

Slika 2. Sadržaj informacija kod FP-ova kojima je investicijski cilj ulagati u održiva ulaganja

Izvor: SFDR uredba i Uredba o taksonomiji

b) **Obveze koje proizlaze iz RTS-ova²⁶ ESAs²⁷**, a koje se odnose na distributere po SFDR²⁸:

1. *Propisati Politike rizika održivosti* - distributeri po SFDR u skladu s člankom 3. Uredbe SFDR obvezni su usvojiti politike kojima će propisati način uključivanja rizika održivosti u svoje investicijske procese odnosno u savjetovanje o osiguranju. U skladu s izmjenama sektorskih propisa, distributeri po SFDR će morati ažurirati postojeće politike vezane uz primjenu dubinske analize u svojim investicijskim procesima na način da uzimaju u obzir rizike održivosti, a prilikom provođenja testa prikladnosti morat će uzeti u obzir preferencije ulagatelja vezano uz ulaganje u osigurateljne proizvode s ESG karakteristikama. Objave moraju biti javno dostupne na njihovim mrežnim stranicama, uključujući svaki osigurateljni proizvod koji ulazi u opseg ove uredbe, kao i pripadajuću predugovornu dokumentaciju.
2. *Objavljivanje i ažuriranje tzv. PAI izjava* - distributeri po SFDR na svojim mrežnim stranicama obvezni su u skladu s člankom 4. stavkom 5. SFDR Uredbe objavljivati i ažurirati:
 - a. informacije uzimaju li (vodeći računa o svojoj veličini, prirodi i opsegu svojih aktivnosti i vrstama proizvoda u vezi s kojima pružaju savjete,) u savjetovanju o osiguranju, u obzir glavne štetne učinke na čimbenike održivosti
 - ✓ obveza objave Izjave o PAI politici pod naslovom „Izjava o štetnom učinku na održivost“ temeljem članka 4. SFDR Uredbe, koja treba sadržavati sljedeće informacije: informacije o politikama za utvrđivanje glavnih štetnih učinaka, kao i određivanja prioriteta prema njihovoj važnosti; opis glavnih štetnih učinaka te svih mjera poduzetih u vezi s njima odnosno planiranih mjera; sažetak politika sudjelovanja u skladu s člankom 3.g Direktive 2007/36/EZ²⁹; podatke o pridržavanju poslovnih kodeksa koji promiču odgovorno poslovanje, kao i drugim međunarodno priznatim standardima, te, ako je to relevantno, stupanj svoje usklađenosti s ciljevima Pariškog sporazuma³⁰
 - ✓ Izjava o PAI politici sastoji se o kvantitativnih i kvalitativnih podataka (50 ESG indikatora iz Annexa 1. RTS-a) koji moraju biti

²⁶ JC 2021 03 - Joint ESAs Final Report on RTS under SFDR.pdf (europa.eu)

²⁷ <https://www.hanfa.hr/media/5101/obveze-objave-podataka-vezanih-uz-odr%C5%BEivost-u-sektoru-financijskih-usluga-copy.pdf>

²⁸ Prvotni rok za provođenje ovih obveza bio je 10.3.2021. ali je prolongiran do 1.1.2023. godine

²⁹ Direktiva 2007/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o izvršavanju pojedinih prava dioničara trgovačkih društava uvrštenih na burzu

³⁰ SFDR Uredba članak 4. stavak 2.

objavljeni u skladu s predloškom definiranim RTS-om³¹, a koji se sastoji od sljedećih dijelova: sažetka; opisa glavnih štetnih učinaka na održivost; opisa politika za identificiranje i prioritiziranje štetnih učinaka na održivost; politika sudjelovanja i upućivanja na međunarodne standarde³²

✓ Izjava o PAI politici za distributere po SFDR mora sadržavati i detalje o procesu izbora osigurateljnih proizvoda za kojeg se daje savjet, uključujući sljedeće podatke: kako se koriste informacije koje u skladu sa SFRD Uredbom objavljuju FMP-ovi; rangiraju li i odabiru osigurateljne proizvode na temelju glavnog štetnog učinka na održivost (podaci iz Tablice 1. Annexa 1. RTS-a – obvezni indikatori) i ako da, opis metodologije koju koriste za rangiranje i odabir osigurateljnih proizvoda te kriterije i pragove koje koriste za odabir osigurateljnih proizvoda i davanje savjeta za osigurateljne proizvode, na temelju štetnih utjecaja.

b. informacije zbog čega pri savjetovanju o osiguranju ne uzimaju u obzir glavne štetne učinke odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti te, ako je to relevantno, informacije o tome namjeravaju li uzeti u obzir takve štetne učinke i kada (barem za obvezne indikatore iz Annexa 1. nacrtu RTS-a). Navedeno se objavljuje na mrežnim stranicama pod naslovom „Bez razmatranja štetnog učinka na održivost“.

Obveznicima koji na datum bilance imaju više od prosječnog broja od 500 zaposlenika tijekom financijske godine odnosno koja su matična društva velike grupe iz članka 3. stavka 7. Direktive 2013/34/EU³³, koja na datum bilance grupe na konsolidiranoj osnovi imaju više prosječnog broja od 500 zaposlenika tijekom financijske godine, od 30. lipnja 2021. primjena PAI politike postala je obvezna.³⁴

3. *Ažuriranje politika o isplaćivanju primitaka (nagrađivanja)* - distributeri po SFDR dužni su ažurirati politike o isplaćivanju primitaka (nagrađivanja) na način da prikazuju u kojoj mjeri su usklađene s ciljevima uključivanja rizika održivosti te su dužni objavljivati te informacije na svojim mrežnim stranicama. Pritom se skreće pozornost kako predmetne politike moraju uspostaviti i održavati u skladu sa sektorskim zakonodavstvom (odnosno Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2021/1256 i Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2021/1257),

³¹ JC 2021 03 - Joint ESAs Final Report on RTS under SFDR.pdf (europa.eu)

³² JC 2021 03 - Joint ESAs Final Report on RTS under SFDR.pdf (europa.eu)

³³ . Direktiva 2013/34/EU od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ

³⁴ SFDR Uredba članak 4. stavci 3. i 4.

4. *Revizija marketinških materijala* - distributeri po SFDR moraju provesti analizu i kontrolu svih marketinških materijala pojedinog osigurateljnog proizvoda kojeg nude odnosno za koje pružaju usluge savjetovanja o osiguranju, kako bi osigurali da njihov sadržaj nije u suprotnosti s informacijama koje su prikazane prema odredbama SFDR Uredbe.

3. OBVEZE KOJE PROIZLAZE IZ PROMJENE SEKTORSKIH PROPISA (DELEGIRANE UREDBE KOMISIJE (EU) 2021/1256 I DELEGIRANE UREDBE KOMISIJE (EU) 2021/1257)³⁵

- a) Distributeri po SFDR koji pružaju **usluge savjetovanja o osiguranju u vezi s investicijskim osigurateljnim proizvodima**³⁶ trebaju:
- ✓ bez obzira na oblik osigurateljnih proizvoda i ciljno tržište objaviti pisane politike o uključivanju rizika održivosti te osigurati transparentnost uključivanja takvih informacija
 - ✓ prilikom utvrđivanja ciljnog tržišta uzeti u obzir i ciljeve i čimbenike održivosti te uključiti ispitivanje preferencija klijenata prema ciljevima i čimbenicima održivosti, dok kod testiranja proizvoda prilikom procjene zadovoljava li isti i dalje ciljeve i potrebe ciljnog tržišta uzeti u obzir preferencije vezane uz održivost. Iste će se morati uzeti u obzir i kod kontinuiranog praćenja proizvoda osiguranja i procjene jesu li isti konzistentni s ciljevima i karakteristikama ciljnog tržišta.
 - ✓ kod distribucije proizvoda osiguranja, moraju osigurati da su ciljevi, interesi i karakteristike klijenata, što uključuje i njihove preferencije vezano za održivost, uzete u obzir. Kada distributeri postanu svjesni da osigurateljni proizvod nije u skladu s ciljevima, interesima i karakteristikama klijenata i njihovim preferencijama vezanim za održivost odnosno da nije u skladu s identificiranim ciljnim tržištem, dužni su bez odgode obavijestiti proizvođače i kada je primjereno, izmijeniti distribucijsku strategiju za određeni proizvod
- b) U **organizacijskim zahtjevima i poslovnom ponašanju**³⁷, kada je primjenjivo, distributeri po SFDR moraju osigurati vezano uz:

³⁵ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1256 od 21. travnja 2021. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/35 u pogledu uključivanja rizika održivosti u upravljanje društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje i Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1257 od 21. travnja 2021. o izmjeni delegiranih uredbi (EU) 2017/2358 i (EU) 2017/2359 u pogledu uključivanja čimbenika održivosti, rizika i preferencija u pogledu održivosti u zahtjeve za nadgledanje proizvoda i upravljanje njima za društva za osiguranje i distributere osiguranja te u pravila poslovnog ponašanja i investicijskog savjetovanja za investicijske proizvode osiguranja

³⁶ <https://www.hanfa.hr/media/5101/obveze-objave-podataka-vezanih-uz-odr%C5%BEivost-u-sektoru-financijskih-usluga-copy.pdf>

³⁷ <https://www.hanfa.hr/media/5101/obveze-objave-podataka-vezanih-uz-odr%C5%BEivost-u-sektoru-financijskih-usluga-copy.pdf>

- ✓ organizacijske zahtjeve
 - funkcija upravljanja rizicima prilikom identificiranja i procjene rizika treba uzeti u obzir i nastale rizike i rizike održivosti;
 - aktuarska funkcija, prilikom iskazivanja mišljenja o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika osiguranja treba uzeti u obzir efekte rizika održivosti.
- ✓ uvjete poslovanja
 - prilikom primjene načela razboritosti kod ulaganja imovine, odnosno procjene sigurnosti, kvalitete, likvidnosti i profitabilnosti portfelja, potrebno je uzimati u obzir i rizike održivosti;
 - prilikom identificiranja sukoba interesa pri obavljanju aktivnosti distribucije osiguranja u pogledu investicijskih proizvoda osiguranja, a koji uključuju rizik od nastanka štete za interese potrošača, uključujući njegove preferencije u pogledu održivosti, distributeri po SFDR procjenjuju imaju li oni, relevantna osoba ili bilo koja osoba koja je s njima preko kontrole izravno ili neizravno povezana, interes za ishod aktivnosti distribucije osiguranja koji ispunjava sljedeće kriterije: ne podudara se s interesom potrošača ili potencijalnog potrošača za ishod aktivnosti distribucije osiguranja; može utjecati na ishod aktivnosti distribucije osiguranja na štetu potrošača. Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje na isti način postupaju pri utvrđivanju sukoba interesa između potrošača.
- ✓ prilikom procjene primjerenosti proizvoda osiguranja potrebno je zatražiti informacije o preferencijama klijenta vezane uz održivost, kako bi se osiguralo da su ciljevi, interesi i karakteristike potrošača, uključujući ciljeve održivosti, propisno uzeti u obzir. U slučaju kada se utvrdi da proizvod osiguranja nije u skladu s interesima, ciljevima i karakteristikama potrošača na njegovu identificiranom ciljnom tržištu, uključujući ciljeve održivosti, ili se steknu saznanja o drugim okolnostima povezanim s proizvodom koje bi mogle negativno utjecati na potrošača, bez odgode je potrebno obavijestiti proizvođača i, prema potrebi, mijenjati strategiju distribucije tog proizvoda;
- ✓ pri pružanju savjeta o investicijskom proizvodu osiguranja ne daju preporuku ako nijedan proizvod ne odgovara potrebama potrošača ili potencijalnog potrošača, odnosno ako u pogledu održivosti ti proizvodi nisu u skladu s njegovim preferencijama.
- ✓ sustav upravljanja rizicima
 - politika upravljanja rizicima treba adekvatno obuhvatiti rizike održivosti;
 - mjere koje poduzimaju kako bi procijenili i upravljali rizikom gubitka ili rizikom nepovoljnih promjena vrijednosti svojih obveza,

proizašlih iz neodgovarajućih pretpostavki u vezi s oblikovanjem premija i pričuva zbog unutarnjih ili vanjskih čimbenika trebaju uključiti i rizike održivosti;

- mjere koje poduzimaju kako bi osigurali da se rizici održivosti koji se odnose na investicijski portfelj pravilno utvrđuju i procjenjuju te da se njima pravilno upravlja;
- prilikom utvrđivanja, mjerenja, praćenja, upravljanja, nadzora i izvješćivanja o rizicima koji proizlaze iz ulaganja te vlastitoj procjeni rizika i solventnosti (ORSA) potrebno je uključiti i utjecaj rizika održivosti (posebno klimatskih promjena);
- politika primitaka uključuje informacije kako uzima u obzir uključivanje rizika održivosti u sustav upravljanja rizicima.

4. ZAKLJUČAK

Svrha novih obveza javnog objavljivanja podataka koji se odnose na održivost distributera po SFDR, propisana SFDR Uredbom i dopunjena Uredbom o taksonomiji, je omogućiti i olakšati potencijalnim ulagateljima donošenje informirane odluke o ulaganju, na način da im se pruže sve relevantne informacije o financijskim rizicima takvih ulaganja, kao i svim relevantnim rizicima održivosti, koji bi mogli imati relevantan negativan učinak na financijski povrat ulaganja ili savjetovanje u osiguranju. Time se ulagateljima omogućuje da odabirom pojedinog ulaganja odnosno proizvoda osiguranja, uzimajući u obzir relevantne informacije o (štetnim) učincima na čimbenike održivosti, pridonose očuvanju okoliša.

Navedeno će biti od izuzetne važnosti u budućem razdoblju kako bi se omogućilo provođenje tzv. EZD odnosno kako bi se u dugom roku ostvarila planirana razina ulaganja u održive ekonomske aktivnosti i projekte na financijskom tržištu EU prema projekcijama EK te ispunio dugoročni cilj uspostave Europe kao zelenog kontinenta. Osim toga, time se na financijskom tržištu EU postiže ujednačavanje zaštite krajnjih ulagatelja, kojima se olakšava pristup i odabir različitih financijskih proizvoda te se podiže svijest u sprječavanju tzv. greenwashinga.

Uz obvezu ažuriranja podataka na mrežnim stranicama distributera po SFDR, predugovorne dokumentacije osigurateljnih proizvoda te periodičkih izvještaja, prilikom provođenja testa prikladnosti distributeri po SFDR posebnu pažnju trebaju posvetiti uzimanju u obzir preferencije ulagatelja vezano uz ulaganje u osigurateljne proizvode s ESG karakteristikama, dok kod savjetovanja o osiguranju trebaju pružiti informacije uzimaju li u obzir glavne štetne učinke na čimbenike održivosti. Dodatno zahtjevima SFDR Uredbe i Uredbe o taksonomiji distributeri po SFDR trebaju prilagoditi svoje organizacijske za-

htjeve i poslovno ponašanje. Jesu li se i u kojoj mjeri distributeri po SFDR na financijskom tržištu Republike Hrvatske prilagodili predmetnim zahtjevima, moći će se vidjeti već u drugoj polovici sljedeće godine.

LITERATURA:

1. Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga
2. Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088
3. Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1256 od 21. travnja 2021. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/35 u pogledu uključivanja rizika održivosti u upravljanje društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje
4. Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1257 od 21. travnja 2021. o izmjeni delegiranih uredbi (EU) 2017/2358 i (EU) 2017/2359 u pogledu uključivanja čimbenika održivosti, rizika i preferencija u pogledu održivosti u zahtjeve za nadgledanje proizvoda i upravljanje njima za društva za osiguranje i distributere osiguranja te u pravila poslovnog ponašanja i investicijskog savjetovanja za investicijske proizvode osiguranja
5. Direktiva 2007/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o izvršavanju pojedinih prava dioničara trgovačkih društava uvrštenih na burzu
6. JC 2021 03 - Joint ESAs Final Report on RTS under SFDR.pdf (europa.eu)
7. <https://www.hanfa.hr/media/5101/obveze-objave-podataka-vezanih-uz-odr%C5%BEivost-u-sektoru-financijskih-usluga-copy.pdf>, pristupljeno 24.6.2022.
8. [https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/C_2022_1931_1_EN_ACT_part1_v6%20\(1\).pdf](https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/C_2022_1931_1_EN_ACT_part1_v6%20(1).pdf), pristupljeno 24.6.2022.
9. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en, pristupljeno 24.6.2022.
10. <https://www.axios.com/2021/12/27/climate-disasters-cost-world-billions-2021-study>, pristupljeno 24.6.2022.
11. <https://www.tportal.hr/autozona/clanak/kraj-motora-s-unutarnjim-izgaranjem-od-2035-u-eu-zbogom-benzinci-i-dizelasi-20220609>, pristupljeno 24.6.2022.

NOVELTIES IN INSURANCE DISTRIBUTORS' REPORTING OBLIGATIONS REGARDING SFDR REGULATION AND TAXONOMY REGULATION

ABSTRACT

This paper discusses new obligations related to reporting and public disclosure of data related to sustainable financing, according to Regulation (EU) 2019/2088 (hereinafter: SFDR Regulation) and Regulation (EU) 2020/852 (hereinafter: Taxonomy Regulation), and sectoral regulations (Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1256 and Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1257), that insurance companies offering an investment insurance product as financial sector service providers and insurance intermediaries providing insurance advisory services relating to insurance based investment products (IBIP), as financial advisors (hereinafter collectively: SFDR distributors) are obliged to apply.

Taking into account the significant climate changes taking place in Europe and the world in recent years, which lead to the destruction of infrastructure and the environment, the European Union has set as one of its long-term goals for Europe to become first climate-neutral continent in the world.

In accordance with the above, this paper states the reporting obligations under the SFDR Regulation and the Taxonomy Regulation for SFDR distributors, i.e:

- a) Publications/reviews of data related to the concept of sustainability (in the part related to the publication of data) that SFDR distributors should undertake in connection with the making of and/or updating:
 - ✓ SFDR distributors' websites,
 - ✓ pre-contractual documentation of SFDR distributors,
 - ✓ periodic reports
- b) Obligations arising from the Regulatory Technical Standards (hereinafter: RTSs) of the European Supervisory Authorities (hereinafter: ESAs), which relate to SFDR distributors:
 1. Prescribing Sustainability Risk Policies
 2. Publishing and updating the PAI statement
 3. Updating remuneration policies
 4. Marketing materials revision

Furthermore, this report discusses SFDR distributors' obligations arising from the change of sectoral regulations (Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1256 and Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1257) related to the provision of insurance advice services related to insurance based investment products i.e., organizational requirements and business conduct, when applicable.

Keywords: *SFDR Regulation, Taxonomy Regulation, public disclosure of sustainability data, insurance companies, insurance intermediaries*